

ZNÁTE ŽIVU?

ČTETE ŽIVU?

ODEBÍREJTE ŽIVU!

biologický populárně odborný
celobarevný čtvrtletník

Nejstarší český přírodovědecký časopis založený r. 1853 J. E. Purkyněm

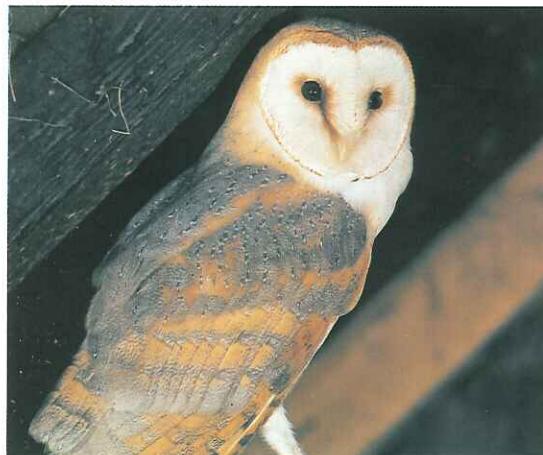
Časopis pro široké spektrum vašich zájmů: ochrana přírody, ekologie, botanika, okrasné i užitkové rostliny, kaktusy a jiné sukulenty – entomologie, akvaristika, teraristika, ornitologie, teriologie – zprávy, zajímavosti.

CELOROČNÍ PŘEDPLATNÉ s 26% slevou činí 112 Kč.

Předplatné zašlete složenkou typu C na adresu:

NADACE ŽIVA, P. O. Box 211, 111 21 Praha 1.

Další otázky Vám ráda zodpoví rедакce ŽIVA, Národní tř. 3, 111 42 Praha 1

Sova pálená
pták roku 1997

Pták roku 1996 – ŤUHÝK OBECNÝ

Autoři textu: V. Holáň, J. Formánek • Anglický souhrn: J. Plesník

Kresba na titulní straně: J. Hošek • Pérovky na přihláškách: J. Škopek • Autoři fotografií: J. Formánek (1 snímek), J. Hlásek (7), P. Macháček (2), J. Pavelka (2), P. Pavlík (1), J. Ševčík (3) a P. Voříšek (1) • Příprava pro tisk: M. Torn, J. Hora, P. Voříšek

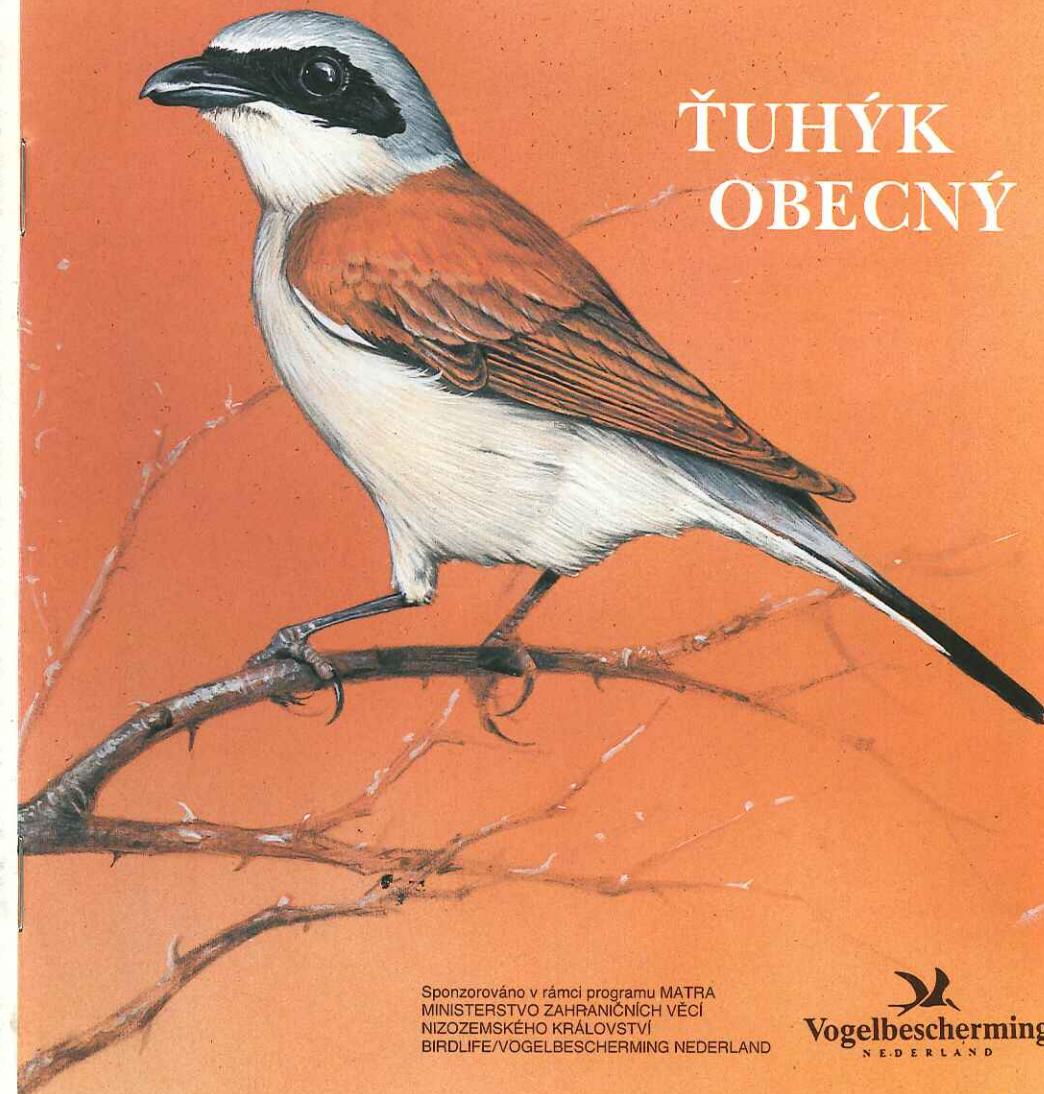
Vydala Česká společnost ornitologická ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí ČR, Českým svazem ochránců přírody, Českomoravskou mysliveckou jednotou, Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR a za finančního příspěvku členů ČSO jako součást programu MATRA: Ministerstvo zahraničních věcí Nizozemského království & BirdLife/Vogelbescherming Nederland.

Tisk: PRINTES Praha

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s.p. Odštěpný závod Přeprava, čj. 3457/95, dne 24. 10. 1995.

Pták roku 1996

ŤUHÝK
OBECNÝ

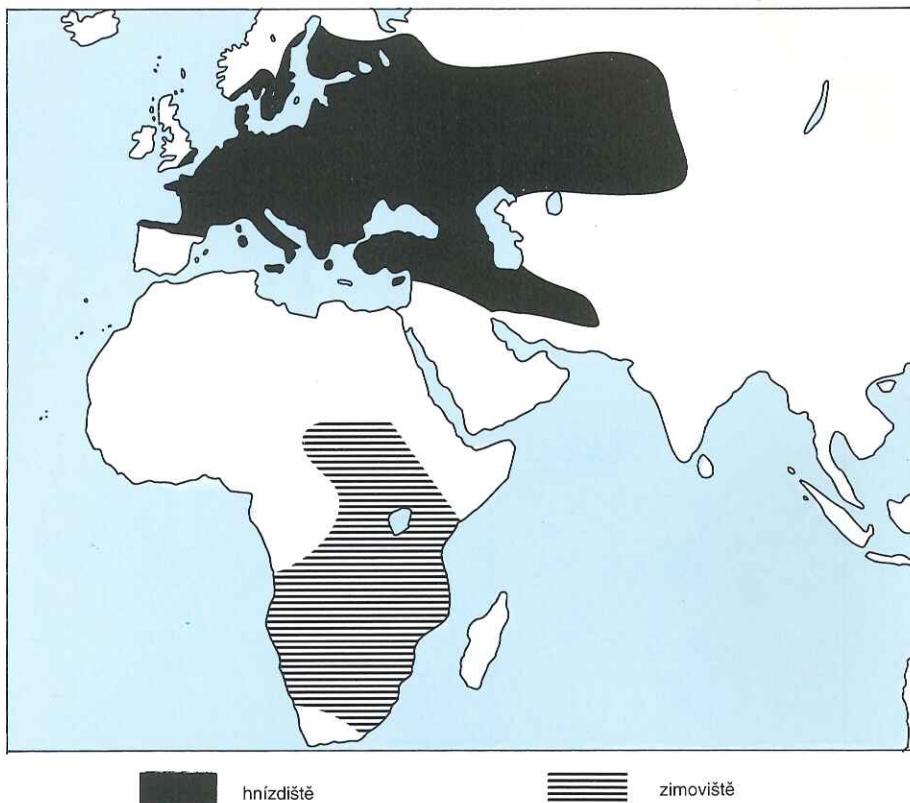
Sponsorováno v rámci programu MATRA
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
NIZOZEMSKÉHO KRÁLOVSTVÍ
BIRDLIFE/VOGELBESCHERMING NEDERLAND

Vogelbescherming
NEDERLAND

AREÁL ROZŠÍŘENÍ TUHÝKA OBECNÉHO

(podle Hudce a kol. 1983)

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

- český název — tuhýk obecný
vědecký název — *Lanius collurio*
hmotnost — 25 až 40 g
přílet na hnízdiště — konec dubna až první polovina května
hnízdiště — krovnaté stráně, remízky, sady a okraje lesů
odlet do zimovišť — srpen až září
zimoviště — rovníková až jižní Afrika
nejvyšší zjištěný věk — 8 let
potrava — převážně hmyz, další drobní bezobratlí, vzácně malí obratlovci
hnízdění — 1× ročně, květen až červen
inkubace — 13–15 dnů
krmení mláďat — 12–16 dnů na hnizdě, pak ještě 2–3 týdny mimo hnizdo

Co víme o tuhýku obecném?

PŮVOD JMÉNA

Rodový vědecký název *Lanius* pochází z latinského slova *laniare*, což v překladu znamená „slzy stranou“. Druhové jméno *collurio* je odvozeno z řeckého slova *Kollyrion* nebo *Koryllion*, znamenajícího dravec. Tak mělo být vyjádřeno, že tuhýk obecný, ačkoliv tvarem těla a hlasovým ústrojím pěvec, mnohými znaky připomíná malého dravce.

ROZŠÍŘENÍ

Hnízdní areál tuhýka obecného představuje evropský typ rozšíření druhu (viz mapa). Tuhýk obecný obývá velkou část Evropy, chybí však na většině území Pyrenejského poloostrova a Velké Británie, v severních oblastech Švédska, Norska a Finska. Dále žije v Malé Asii a v západní Sibiři až po Tomsk a Altaj, na jihovýchodě zasahuje jeho hnízdní areál až do kirgizských stepí. Početnost druhu v posledních letech však silně poklesla a druh ustupuje od severozápadu k jihu.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

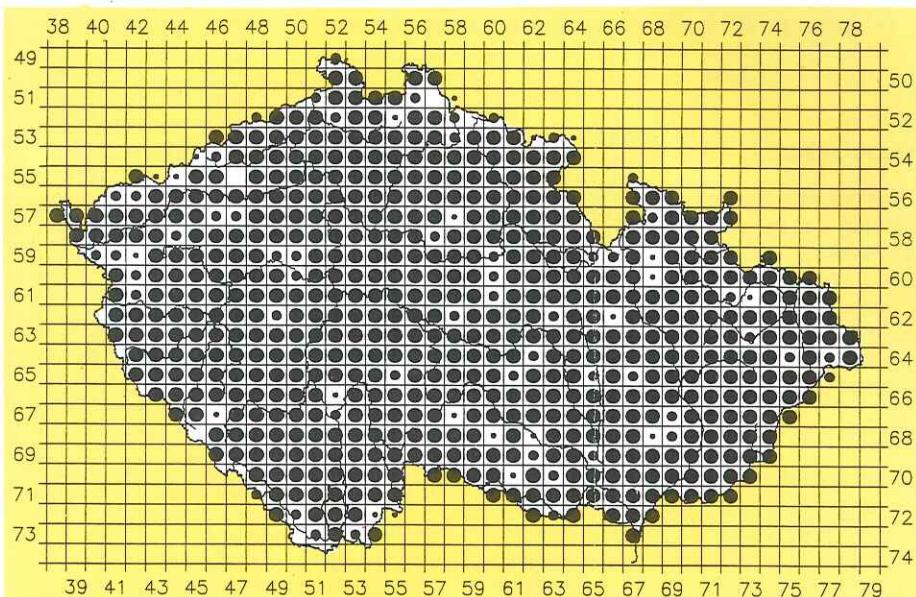
Tuhýk obecný obývá otevřenou krajinu s roztroušenými keři a stromy, krovnaté meze, remízky, zarostlé okraje lesů, lesní výsadby, železnici, násypy, sady a zahrady. Preferuje sušší místa stepního charakteru. Hnízdí převážně v nižších a středních polohách, pouze výjimečně byl zjištěn v polohách nad 1 000 m n. m.

POZNÁVÁNÍ V PŘÍRODĚ

Tuhýk obecný je jen o málo větší než vrabec. Průměrná váha se uvádí okolo 30 g. Stejně jako ostatní tuhýkovití má charakteristický silný za-

Typické hnízdní prostředí tuhýka obecného (Vsetínsko)

● prokázané hnízdění ● pravděpodobné hnízdění • možné hnízdění

Hnízdní rozšíření tůhýka obecného v ČR v letech 1985–1989 (podle Šťastného a Bejčka)

hnutý zobák se zejkem, připomínající zobák sokolovitých dravců. Tůhýk obecný se vyznačuje nápadnou pohlavní dvojtvarostí. Samec má na šedé hlavě černý pruh od zobáku k příuši, hřbet rezavohnědý, kostřec šedý, letky černé. Také ocasní péra jsou černá, pouze na okrajích u kořene bílá. Brada a hrud' bývají bílé, ostatní spodina těla je světle narůžovělá.

Samice je shora celá rezavě hnědá, pruh přes oko je tmavě hnědý, spodina těla je okrově bělavá, po bocích s vlnkovitým skvrněním. Mladí ptáci se podobají samici, jsou však i shora šupinovité skvrnění.

Tůhýk obecný se vyskytuje jednotlivě, každý páru má svůj hnízdní revír (domovský okrsek). Loví tůhýk sedává na vyvýšených místech (vrcholy keřů a stromů, dráty a sloupy elektrického vedení, ploty, apod.), odkud pozoruje okolí a vyhledává potravu. Vrhá se na ni střemhlavým letem, který zakončuje roztažením křídel a ocasu.

Zpívá tiše, švítovřivě a vrzavě, často imituje i jiné ptáci zpěvy. Nápadnější jsou však jeho varovné hlasy a hlasové projevy vzrostlých mláďat, kterými často prozradí své hnízdiště.

POTRAVA

Hlavní složku potravy tůhýka obecného představuje hmyz, nejvíce brouci a blanokřídlo. Zvláště v době krmení mláďat spotřebují tůhýci velké množství potravy, průměrná denní spotřeba u mláďat dosahuje 50–60% hmotnosti jejich těla. Při krmení mláďat přilétají rodiče ke hnízdu s potravou až 200krát za den. Za 3 měsíce hnízdního období spotřebuje jeden páru více než 4 600 kusů kořisti.

Kromě hmyzu tvorí potravu tůhýka obecného také pavouci a jiní členovci, občas se jeho kořistí stanou i drobní plazi, hlodavci či mláďata jiných pěvců. Koncem léta se v potravě objevují také plody některých rostlin. Potravní studie prokázaly konzumaci čmeláků a včel, škody na včelstvech jsou však nevýznamné. Také tolik diskutované škody na zpěvném ptactvu jsou nepodstatné. Zdá se, že většina tůhýků obecných drobné ptáky vůbec neloví. Svědčí pro to i časté úspěšné vyhniždění některých jiných pěvců v blízkosti hnízd tůhýka. Zvláště pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), podle vyhlášky MŽP ČR silně

Samec tůhýka obecného

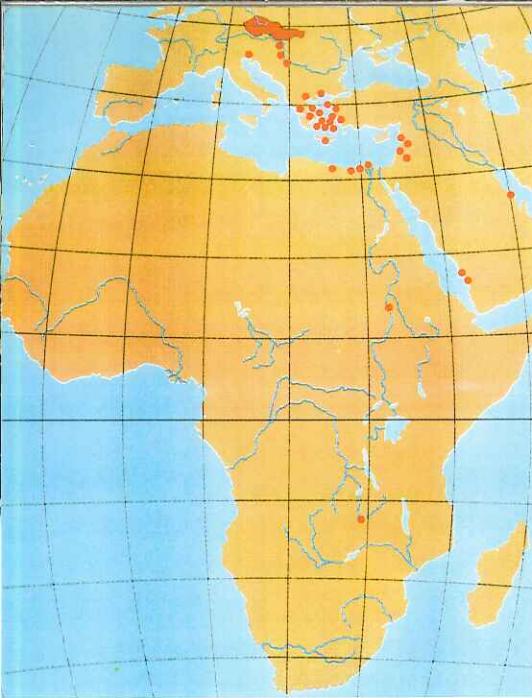

Samice tůhýka obecného u hnízda

rodiče a jako stavební materiál používají větvičky, stébla trav, kořinky, mechy, někdy je hnízdo vystláno i peřím, žíněmi a chlupy. Celá stavba hnízda trvá zpravidla 4–6 dnů. V průměru již 8. den po příletu snáší samice první vejce a další vejce jsou snášena v 24-hodinových intervalech. Vejce jsou bílá se světle nahňadlým až narůžovělým nádechem, hustě skvrnitá na tupém konci, kde skvrny vytvářejí nápadný prstenec. Úplná snůška představuje 3–6 (7) vajec. Sami-

Hnízdo tůhýka obecného se snůškou

Tahové cesty a zimoviště našich tuhýků obecných na základě výsledků kroužkování

ce na nich sedí 13–15 dnů. Samec jí přináší potravu. Na krmení mláďat se podílejí oba rodiče. Hnízdní péče trvá 12–16 dnů a po vyvedení jsou mláďata stále ještě krmena rodiči. Tepřve ve věku přibližně 26 dnů se začínají žít sama a po 37 dnech se stávají na rodičích nezávislými. Průměrné setrvání mláďat na hnízdišti je 48 dnů.

Tuhýk obecný u nás hnízdí jen jednou ročně. Nebyl-li první hnízdní pokus úspěšný, má tuhýk možnost náhradního hnízdění. Při opakovaných neúspěšných hnízděních byly u jednoho páru zaznamenány až 4 hnízdní pokusy během jedné hnízdní sezony. Počet neúspěšných hnízdních pokusů může přesahovat až 40%. Mezi hlavní příčiny ztrát při hnízdění patří činnost predátorů (vybírání hnízdu strakou, sojkou, apod.), vliv nepříznivých klimatických podmínek (studené a deštivé počasí) a činnost člověka (vysekávání a vypalování křovin). Uvádí se, že člověk zapříčinuje svou činností ztrátu 8% hnízdu tuhýka, 61% ztrát mají na svědomí ptačí predátoři, 10% pozemní predátoři a 21% ztrát je způsobeno povětrnostními vlivy. Zvláště déletrvající deštivé

a chladné počasí má negativní vliv na dostupnost potravy (nedostatek pohybujícího se hmyzu) pro krmící rodiče a často vede k úmrtí všech mláďat na hnízdech. Po ztrátě hnízda začíná tuhýk již během několika dnů se stavbou náhradního hnízda. Snůška a počet mláďat však bývají při náhradních hnízděních nižší než při prvním zahnízdění.

TAH

Nejvíce poznatků o tahu a tažných cestách tuhýků obecných bylo získáno sledováním kroužkovaných ptáků, kterých od roku 1934 označili spolupracovníci Kroužkovací stanice Národního muzea více než 50 000. Dnes tak víme, že po úspěšném hnízdění nás první tuhýci opouštějí velmi brzy. Průměrná doba pobytu dospělých ptáků na hnízdišti je v případě úspěšného prvního hnízdění pouze 70–80 dnů. V případě náhradních hnízdění zůstávají tuhýci na hnízdištích podstatně déle, v průměru okolo 100 dnů, maximálně 120 dnů. Četná zpětná hlášení kroužkovaných ptáků ukázala, že většina našich tuhýků táhne jihovýchodním směrem, odkud máme nejvíce zpětných hlášení z oblasti Řecka. Odtud tuhýci přelétávají Středozemní moře na africký kontinent směrem k deltě řeky Nilu a dále pak pokračují jižním směrem do zimovišť v rovníkové a jižní Africe. Přitom je zajímavé, že tuhýci se navracejí nejen na své hnízdiště, ale také zimují opakováně na stejném území. Dokladem toho jsou dvě samice, které byly kroužkovány na zimovišti v Transvaalu v Jihoafrické republice a které byly kontrolovány po roce, resp. po dvou letech, na stejném místě. Zpět na hnízdiště se tuhýci vracejí jinými cestami, než kterými letěli do zimovišť. Táhnou částečně východnějším směrem: přes východní Afriku, Arabský poloostrov, Turecko a zpět na hnízdiště. Protože na svých tahových cestách musí urazit vzdálenost delší než 10 000 km a přeletět Středozemní moře, což představuje více než 10 hodin letu nad vodou, je zřejmé, že si tyto cesty vyžádají četné oběti a že při nich dochází ke značným ztrátám. Je proto potěšující, že se asi 30% dospělých ptáků dokáže navrátit na místa, odkud odletěli v předcházejícím roce.

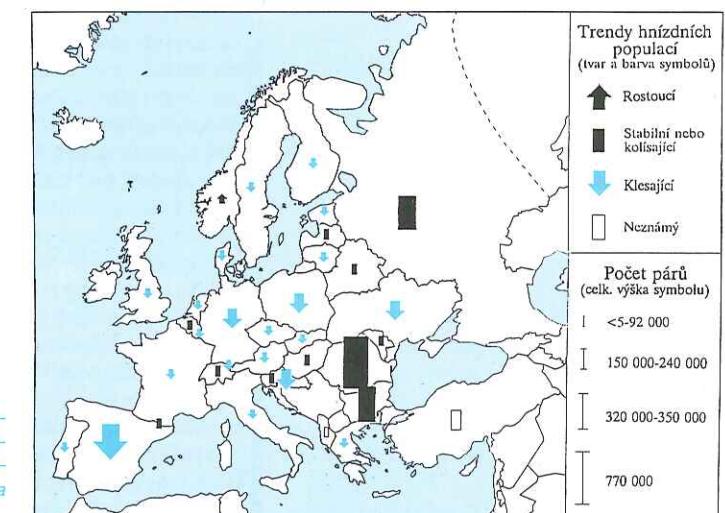
Zachovalá kulturní krajina s množstvím rozptýlené zeleně

... a krajina poznamenaná velkoplošným zemědělským hospodařením

a roku 1989 nebyl ve Velké Británii poprvé zaznamenán ani jeden případ vyhnízdění.

Také v celé řadě oblastí České republiky se počty hnízdících tuhýků od 50. let podstatně snížily nebo došlo k jejich úplnému vymizení. Tento úbytek souvisejí hlavně s rozvojem velkoplošného zemědělského hospodaření, kdy tuhýci ztráceli své původní přirozené biotopy, jako byly křovinaté meze oddělující drobná políčka, remízky, zarostlá rumiště apod. Tuhýci tak byli nuceni ustupovat do pahorkatin a oblastí s členitéjší terénem, kde přetrval přirozený ráz krajiny. Pouze v oblastech, kde zůstaly zachovány slunné křovinaté stráně, přetrvala stabilizovaná populace tuhýků obecných, jejichž hustota může lokálně přesahovat 4 hnízdící páry/km².

Onic radostnější není nyní situace ani s výskytem dalších druhů tūhýků. Například tūhýk šedý hnízdil ve Švýcarsku naposledy v roce 1985 a tūhýk menší tam úplně vymizel ještě o několik let dříve. Také u nás bylo ještě při mapování hnízdního rozšíření ptáků v letech 1973–77 prokázáno hnízdění tūhýka menšího na více lokalitách, ale v posledních letech již nebylo u nás hnízdění tohoto druhu zjištěno. Stejná situace je i u tūhýka rudohlavého, který u nás dříve pravidelně hnízdil a jehož hnízdění nebylo v ČR v posledních pěti letech prokázáno.

Ne vždy však byli tūhýci chráněními a u veřejnosti oblíbenými ptáky. Ještě velký Přírodopis živočišstva vydaný u nás v roce 1906 uvádí „*Tuhýk obecný je 'vlk v rouše beránčím'; dle postavy a hlasu pták zpěvný, povahou svojí však dravec...* Několika ranami zobákem snadno rozbití lebku zpěvnému ptáčku, myši a p. zvířátku. I když se již nasytil, vraždí dále jako nějaká šelma. Tuhýk je strašnou metlou pro drobné pěvce našich zahrad a lesů a měl by se proto hubiti“. Takové a podobné, ne vždy pravdivé a seriozně podložené názory převládaly mezi lidmi po dlouhou dobu. Pramenily z vrozeného chování některých tūhýků nabádat přebytky potravy na trny keřů. Zatímco hmyz a jinou drobnou potravu konzumují tūhýci okamžitě, větší úlovky si nabodávají do zásoby. Právě tento zvyk jim vynesl často nepěkné lidové názvy jako jsou masojídek, masák, v angličtině butcherbird, což znamená pták-řezník.

PŘÍČINY ZTRÁT A MOŽNOSTI OCHRANY

Na světě žije 9 rodů tūhýkovitých zastoupených více než 70 druhy. Prudký pokles početnosti hnízdních populací evropských tūhýků není žádnou výjimkou a podobný trend úbytku tūhýkovitých postihuje i druhy na jiných kontinentech. Hlavní příčiny mizení hnízdních populací u tūhýka obecného spatrujeme především ve ztrátě původních hnízdišť v důsledku změn v krajině (rozorávání zarostlých mezí, vysekávání a vypalování křovin, z druhé strany pak přeruštání křovin vysokou vegetací), ve snížení úživnosti prostředí (rozšíření chemizace v zemědělství) a v lovu drobných pěvců ve Středomoří. Významným faktorem úbytku hnízdních populací tūhýka obecného byl u nás prudký

úbytek pastvin v 50. a 60. letech jako důsledek změny způsobu chovu dobytka. Tūhýk obecný patří také mezi významné hostitele mláďat kuňáčky obecné. V některých oblastech může takto být postiženo až 5% tūhýčích hnízd. Nicméně, žádná z uvedených příčin nemůže pokles populací tūhýkovitých zcela vysvětlit.

K poznání skutečných příčin úbytku tūhýků a k hledání možností, jak těmto ztrátám zabránit, bylo v roce 1993 svoláno na Floridu 1. mezinárodní symposium o tūhýkovitých. Účastníci tohoto setkání vytyčili program výzkumu tūhýkovitých se zaměřením na sledování populacích trendů a dalších faktorů života tūhýkovitých s cílem jejich maximální možné ochrany. Pro studium a záchrannu evropských tūhýků byla ustavena Evropská pracovní skupina pro výzkum rodu *Lanius*, jejíž součástí je i naše Česká skupina pro výzkum tūhýkovitých při České společnosti ornitologické. Jejím cílem je dlouhodobé sledování změn populací hustoty tūhýka obecného, sledování výskytu dalších tūhýkovitých v jednotlivých oblastech naší republiky a objasňování faktorů, které mohou tyto změny ovlivňovat. Musíme doufat, že další poznání života tūhýků a odhalení příčin jejich úbytku povede k jejich záchrane tak, abychom tyto pěkné a zajímavé ptáky již v blízké budoucnosti neznalí jen ze stránek obrázkových knih a sbírek muzeí. První akce ochránců přírody v Nizozemí a Německu, kteří osázeli bývalé skládky a rušiště vegetací vhodnou pro zahnízdění tūhýka obecného, ukázaly, že vhodně rekultivované oblasti jsou velmi brzy obsazovány tūhýky (a také jinými ptáky) a že tímto přístupem může být alespoň lokálně dosaženo významného zvýšení počtu hnízdících páru. To naznačuje jeden ze směrů, kterým by záchrana tūhýků mohla vést.

Tuhýk obecný je dnes chráněn Bernskou Úmluvou o ochraně evropské flóry a fauny a přírodních stanovišť a Bonnskou Úmluvou o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů. U nás je chráněn vyhláškou MŽP ČR č. 395/1992 Sb. jako ohrožený druh. Je zařazen v červeném seznamu SRN a chráněn je též v Polsku a Maďarsku. Mezinárodní organizace na ochranu ptáků BirdLife International hodnotí tūhýka obecného jako druh s nepříznivým vývojem populace na našem kontinentě, vyznačující se po klesem početního stavu v celé Evropě.

DALŠÍ NAŠI TŪHÝCI

Tuhýk rudohlavý (*Lanius senator*) je o málo větší než tūhýk obecný. Je černobile zbarvený s hnědočerveným temenem a týlem hlavy. Obě pohlaví jsou podobně zbarvená. Mladí ptáci se podobají mláďatům tūhýka obecného, mají však světlou křídelní skvrnu. Druh obývá níže položené oblasti stepního charakteru. Hnízda zpravidla staví výše než tūhýk obecný, nejčastěji na ovocných stromech. Snáší 4–6 světlých, tmavě skvrnitých vajíček. Živí se převážně hmyzem. Je tažný, zimuje až v jižní Africe. Ještě při celostátním mapování hnízdního rozšíření ptactva bylo u nás v letech 1973–77 prokázáno hnízdění tūhýka rudohlavého na několika, i když isolovaných, lokalitách. Počet hnízdících páru pak po-

Tuhýk rudohlavý (*Lanius senator*)

stupně klesal a v posledních letech již ornitologové nezískali žádný důkaz o jeho hnízdění v Čechách a na Moravě. Zdá se, že tento druh u nás postihl stejný osud jako v některých jiných evropských zemích a že jeho hnízdění v Čechách a na Moravě již patří minulosti.

Tuhýk menší (*Lanius minor*) dosahuje téměř velikosti kosa. Je šedo-černo-bílé zbarvený a od podobného tūhýka šedého se liší černým zbarvením čela a částečně narůžovělou hrudí. Obě pohlaví jsou stejně zbarvena. Obývá otevřenou krajинu nížin, kde hnízdí zpravidla vysoko v horních partiích listnatých stromů. Snáší 4–5 bělavých vajec s tmavými skvrnami. Je to tažný druh, zimuje až v jižní Africe. Ještě v 80. letech u nás hnízdil v několika oblastech, ale

Tuhýk menší (*Lanius minor*)

v posledních letech již také jeho hnízdění nebylo zaznamenáno.

Tuhýk šedý (*Lanius excubitor*) je velikostí srovnatelný s kosem a zbarvením je velmi podobný tūhýkovi menšímu. Liší se od něj šedým čelem. Samec i samice jsou zbarveni podobně. Obývá otevřenou zemědělskou krajinu s remízky a stromořadími. Hnízdo si staví zpravidla vysoko ve vrcholích listnatých a jehličnatých stromů. Snáší 5–6 světlých, tmavě skvrnitých vajíček. Hnízdí poměrně brzy; se stavbou hnízda začíná v první polovině dubna a mláďata vyvádí již v průběhu května. Živí se větším hmyzem a drobnými obratlovci. Tuhýk šedý se vyskytuje roztroušeně a poměrně vzácně po většině našeho území. Odhad populace pro celou naši republiku dnes činí 1 000–2 000 páru. Je převážně tažný, většina ptáků z našich hnízdišť zimuje ve Středomoří. S tūhýkem šedým se však můžeme u nás setkat i v zimě, kdy u nás zimují severní populace tohoto druhu.

Tuhýk šedý (*Lanius excubitor*)

KŘOVINY A ROZPTÝLENÁ ZELEŇ NEJEN JAKO HNÍZDIŠTĚ ŤUHÝKA

Křoviny poskytují útočiště nejen ťuhýkovi, ale i mnoha dalším druhům živočichů. V zemědělské krajině to jsou často jediná místa, kde se vyskytuje množství hmyzu a ostatních bezobratlých, řada druhů zvěře a zpěvného ptactva. Na rozhraní dvou typů prostředí, v tzv. ekotonech, se setkáváme s pestřejší druhovou skladbou. Typickým příkladem jsou právě křoviny v otevřené zemědělské krajině.

Rozptýlená zeleň a nejrůznější meze a remízky mají také významnou úlohu při ochraně půdy před vodní a větrnou erozí. V pestřejší krajině s velkým zastoupením rozptýlené zeleně také nedochází k tak výrazným kalamitním přemnožením nejrůznějších zemědělských škůdců, neboť pestré a mozaikovité prostředí má stabilizující vliv na jejich populační dynamiku.

Důležitý je také estetický význam křvin. Stačí srovnat pohled na rozsáhlé lány bez jediného keře či stromu s pohledem na krajinu plnou mezi, remízků a osamělých stromů.

Estetický význam křvin je snad nejvíce patrný na jaře

Své hnízdo si v křovinách staví pěnice hnědokřídlá

Castým obyvatelem je též strnad obecný

Z hmyzu se zde můžeme setkat např. s kobylkou

... či se žlutáskem čicorečkovým

Úkryt a potravu nalézá v křovinách i drobná zvěř

Velkým nebezpečím pro živočichy obývající křoviny je jarní vypalování stařiny

Red-backed Shrike – The Bird of the Year 1996

Although direct persecution was the most significant threat to animal populations by the 1950s, since that time, loss and degradation of suitable habitats including their contamination by various pollutants are believed to affect both distribution and numbers of birds throughout Europe most seriously. The Red-backed Shrike (*Lanius collurio*) has an extensive breeding range that extends across a large part of Europe and some regions of Asia (Asia Minor, Siberia, Central Asia). In addition to the above-mentioned threats, both large-scale hunting of small passerines in the Mediterranean region and climate changes have negatively affected the population status of the species in Europe. Thus, a widespread and continuing decline in range and numbers of this passerine species within the continent has been found, namely during 1970–1990. In addition to almost unlimited application of pesticides in every-day agriculture practices, the traditional man-made landscape in the Czech Republic which is characterised by a variable landscape of forest, meadow, pasture, orchards and fields was destroyed and fundamentally altered by the agglomeration of fields, ploughing of meadows, and the drainage of wet areas, resulting in formation of "agriculture desert". Thus, also in the Czech Republic, the Red-backed Shrike population has also declined to 25,000 – 50,000 pairs. In order to study, protect and monitor the Shrike populations in the country, the Shrike Working Group was founded within the Czech Society for Ornithology.

The Red-backed Shrike prefers open habitats, typically with scattered bushes and trees, hedgerows, roadside verges, orchards, fallowland, gardens and forest edges. Moreover, the bird species especially breeds at low and medium elevations, namely at those of steppe na-

ture. The population nesting in the Czech Republic migrates through Greece to Central and South Africa. Nevertheless, during autumn migration, the birds fly back to breeding grounds via East Africa, Arabia and Turkey.

In 1996, the species has also been declared by the Czech Society for Ornithology as "The Bird of the Year". Any data on Red-backed Shrikes in the Czech Republic or those born in our country will be very much appreciated at the Czech Society for Ornithology, Hornoměcholupská 34, CZ – 102 00 Praha 10, Czech Republic (phone ++42-2-786 6700).

The main aim of the action, which is also supported by some other NGOs (e.g., the Czech Union of Nature Conservationists) and the State Nature Conservancy, is to improve our current knowledge of the biology of the Red-backed Shrike and consequently, to realize an effective species protection programme including appropriate habitat management.

Under the Czech National Council Act No. 114/1992 Gazette on Nature and Landscape Protection and the Czech Ministry for the Environment Decree No. 395/1992 Gazette the Red-backed Shrike has been listed as an endangered species and given under a special legal protection. How to help Red-backed Shrikes?

- There are various ways to support the Red-backed Shrike population:
- (1) to promote low-intensity, more environmentally sensitive farming
 - (2) to realize the effective conservation of hedges and bushes bordering fields on farmland
 - (3) to plant bushes in intensively used agricultural landscape including orchards
 - (4) to reduce the use of non-target insecticides of the first generation
 - (5) to support cattle grazing in pastures.

PŘIHLÁŠKA ZA ČLENA ČESKÉ SPOLEČNOSTI ORNITOLOGICKÉ

Jméno

Datum a místo nar.

Bydliště ČOP

..... PSČ

Znalost ptáků všeobecně: a) začátečník b) mírně pokročilý

Znalosti v ostatních oborech přírodních věd

..... datum

..... podpis

Český svaz ochránců přírody

je sdružení dobrovolných ochránců přírody zaměřených především na územní a druhotou ochranu, přičemž též i vlastní činnosti – na rozdíl od řady jiných „zelených“ organizací – spočívá v přímé činnosti v terénu.

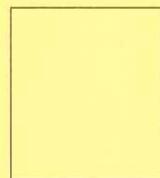
V rámci Svazu probíhá řada programů, projektů, kampaní (např. Lampetra, Alcedo, Buteo, Vážky). Velmi početně jsou mezi členy ČSOP zastoupeni ornitologové.

Toto je však jen nepatrný zlomek široké škály ochranářských aktivit Českého svazu ochránců přírody sahajících od již zmíněné druhotové ochrany a ochrany mizejících stavnovišť až po kampaně za čistotu vod, ovzduší a životního prostředí vůbec.

Máš-li zájem se o nás dozvědět více, či dokonce stát se jedním z nás, neváhej a pošli tento lístek, či přímo zavolej naši kancelář, kde Ti jistě poradí, jak na to.

Tel.: 02/37 52 89 fax 02/37 43 59

Tvůj ČSOP

Česká společnost ornitologická

Hornoměcholupská 34

PRAHA 10

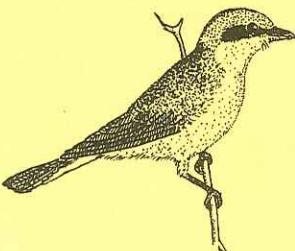
1 0 2 0 0

Odesílatel:

Adresa:

.....

PSČ:

Český svaz ochránců přírody – ČSOP

Kancelář ÚVR
ostrov Štvanice, č. 1125
Zimní stadion

PRAHA 7

1 7 0 0 0

Česká společnost ornitologická
Czech Society for Ornithology

Hornoměcholupská 34,
102 00 Praha 10

PTÁCI POTŘEBUJÍ NAŠI OCHRANU POMOZTE I VY – STAŇTE SE ČLENY ČESKÉ SPOLEČNOSTI ORNITOLOGICKÉ (ČSO)

Co je ČSO?

- dobrovolné zájmové sdružení milovníků přírody, profesionálních a především amatérských pracovníků v oblasti výzkumu, ochrany a pozorování ptáků
- člen mezinárodní organizace BirdLife International
- realizuje projekty výzkumu a ochrany ptáků i jejich prostředí
- organizuje kampaně na ochranu ptactva
- popularizuje a propaguje ochranu ptáků

Co ČSO nabízí svým členům?

- každoročně zdarma 2× Zprávy ČSO, 4× zpravodaj Ptačí svět a 1× Pták roku
- 2× ročně se slevou odborný časopis Sylvia
- přednášky, vycházky, exkurze a další výchovné akce
- účast na odborných i ochranářských programech, u členů s vyšší odbornou úrovní práci ve specializovaných skupinách
- vypůjčování časopisů a knih s ornitologickou tématikou
- členové ze západních, jižních a východních Čech a ze severní a jižní Moravy se mohou zapojit do práce poboček ČSO, působících ve vyjmenovaných oblastech

ČSO vítá do svých řad všechny zájemce a nabízí dvě formy členství:

- **individuální:** členem se může stát každý po dosažení věku 15 let
- **rodinné:** prostřednictvím rodiny umožňuje zapojení i mládeži do 15 let

Členské příspěvky jsou 100 Kč pro individuální členy a 150 Kč pro rodiny

Podrobnější informace a přihlášky obdržíte:

Sekretariát ČSO, Hornoměcholupská 34, 102 00 Praha 10-Hostivař, tel. (02) 786 67 00